

सर्वोच्च अदालत, संयुक्त इजलास
सम्माननीय का.मु.प्रधान न्यायाधीश श्री दामोदर प्रसाद शर्मा
माननीय न्यायाधीश श्री तर्कराज भट्ट

फैसला

मुद्दा नं. ०७०-CR-०२०१

मुद्दा:- अदालतको अवहेलना ।

भक्तपुर जिल्ला, भक्तपुर नगरपालिका वडा नं. १० बस्ने कृष्ण प्रसाद वैद्य ---१ } पुनरावेदक

विरुद्ध

भक्तपुर जिल्ला, भक्तपुर नगरपालिका वडा नं. १४ बस्ने तुल्सीराम हन्जुसुवाल--१ } विपक्षी

शुरु फैसला गर्ने न्यायाधीशहरु:

माननीय न्यायाधीश श्री टिका बहादुर हमाल

माननीय न्यायाधीश श्री प्रकाश चन्द्र गजुरेल

फैसला मिति २०६९।८।१४

पुनरावेदन अदालत, पाटनको फैसला उपर यस अदालतमा पुनरावेदन परी न्याय प्रशासन ऐन, २०४८ को दफा ९(१)(क) ले यसै अदालतको अधिकारक्षेत्र भित्रको प्रस्तुत मुद्दाको संक्षिप्त तथ्य एवं ठहर यस प्रकार छ :-

भक्तपुर नगरपालिका कार्यालयबाट मिति २०६८।११।२२ मा म निवेदकको जग्गा समेत मिच्ने गरी विपक्षीलाई १३ फुटको घर निर्माण गर्न पाउने गरी भएको निर्णय र सो निर्णय पर्चा अनुसार विपक्षीलाई मिति २०६९।२।९ मा भुईँ तलासम्म निर्माण गर्न पाउने इजाजत दिएको कार्य उत्प्रेषण समेतको आदेशद्वारा बदर गरी पाउन म निवेदक समेतले

यस पुनरावेदन अदालत पाटनमा अन्तरिम आदेश समेतको माग गरी मिति २०६९।२।२५ मा निवेदन दर्ता गरेकोमा सम्मानित अदालतबाट भक्तपुर नगरपालिकाबाट भएको उक्त निर्णय तथा दिएको इजाजतको आधारमा निर्माण कार्य शुरु नगर्नु, नगराउनु भनी मिति २०६९।२।२६ मा अन्तरिम आदेश जारी भएको र विपक्षले उक्त आदेश मिति २०६९।२।२८ मा बुझि लिएको थियो । सम्मानित अदालतबाट निर्माण कार्य नगर्नु भन्ने अन्तरिम आदेश आफैँ बुझी लिए पश्चात् विपक्षीले आदेश प्रतिकूल तत्काल खाल्डो खनी एक हप्ताको बिचमा हिजो आइतबारसम्म जग उठाई डेम्पुफ सम्मको निर्माण कार्य गरी अन्तरिम आदेशको पालना नगरी सम्मानित अदालतको अपहेलना गरेकाले न्याय प्रशासन ऐन, २०४८ को दफा १८(२) बमोजिम सजाय गरी पाउँ भन्ने समेत व्यहोराको निवेदन पत्र ।

यसमा के कसो भएको हो ? आफूसँग भएको सबूद प्रमाण सहित म्याद प्राप्त भएको मितिले ७ दितभित्र लिखित जवाफ सहित आफैँ उपस्थित हुन आउनु भनी विपक्षीका नाममा म्याद सूचना जारी गरी तामेल गर्न पठाउनु र विपक्षीको लिखित जवाफ परे वा अवधि व्यतीत भएपछि प्रस्तुत निवेदनसँग सम्बन्धित उत्प्रेषण समेतको मिसिल समेत साथै राखी नियमानुसार गरी पेश गर्नु भन्ने पुनरावेदन अदालतको मिति २०६९।३।६ को आदेश ।

भक्तपुर नगरपालिकाबाट भुईँ तलासम्म निर्माण इजाजतको लागि इजाजतपत्र प्राप्त गरे पश्चात् म लिखित जवाफ प्रस्तुतकर्ताले भुईँतलाको निर्माण कार्य शुरु गरिसकेको थिए । जसको फलस्वरूप सम्मानित अदालतबाट मेरो नाउँमा मिति २०६९।२।२८ मा अन्तरिम आदेश सहितको म्याद तामेल हुँदाको अवस्थामा घरको जगसम्मको भाग र पिलर उठाई निर्माण कार्य सम्पन्न भइसकेको थियो । यसरी अदालतबाट अन्तरिम आदेश सहितको म्याद तामेल भए पश्चात उक्त आदेशको सम्मान गर्दै निर्माण कार्य यथास्थितिमा राखी राखेको छु । सम्मानित अदालतको आदेशको अपहेलना गर्ने मेरो कुनै मनसाय नरहेको र म सधैं अदालतको मान सम्मान गर्दै आएको तथा प्रस्तुत सन्दर्भमा समेत अदालतको म्याद प्राप्त भइसकेपछि उक्त अन्तरिम आदेशको सम्मान गरी निर्माण कार्य यथास्थितिमा राखी थप निर्माण कार्य नगरेको हुँदा अदालतको अपहेलनाको विषय नहुने हुँदा निवेदन खारेज गरी पाउँ भन्ने समेत व्यहोराको विपक्षीको लिखित जवाफ ।

आफ्नो लिखित जवाफ व्यहोरामा अन्तरिम आदेश प्राप्त भइसकेपश्चात् कुनै निर्माण कार्य अगाडि नबढाई यथास्थितिमा राखेको र घरको जग र पिलर सम्मको कार्य अन्तरिम

आदेश प्राप्त हुनुभन्दा अगाडिनै सम्पन्न भइसकेको भनी लिखित जवाफमा उल्लेख गरेको पाइन्छ । निवेदकले दावी गरेबमोजिम अन्तरिम आदेशको जानकारी तामेल भएको मिति २०६९।२।२८ को भोलीपल्ट देखि १ हप्ता भित्रै त्यत्रो निर्माण कार्य सम्पन्न गरेको भन्ने कथन विश्वासलायक देखिदैन । निवेदन दावीबमोजिम प्रत्यर्थी तुल्सीराम हन्जु सुवालले यस अदालतको अपहेलना गरेको देखिन नआएकोले अदालतको अपहेलनामा सजाय गर्नु परेन । निवेदन खारेज हुने ठहर्छ भन्ने पुनरावेदन अदालत पाटनको मिति २०६९।८।६ को फैसला ।

विपक्षले पुनरावेदन अदालत पाटनबाट जारी भएको अन्तरिम आदेश बुझी लिएको मिति २०६९।२।२८ देखि करिब २३ दिनसम्म अन्तरिम आदेश पालन नगरी निरन्तर निर्माण कार्य सम्पन्न गरेको र पछि लिखित जवाफ पेश गरेको हो । विपक्षीले अन्तरिम आदेश जानी जानी पालना नगरेको हुँदा पुनरावेदन अदालत पाटनबाट भएको फैसला उल्टी गरी पाउँ भन्ने व्यहोराको निवेदकले यस अदालतमा पेश गरेको पुनरावेदन पत्र ।

नियमबमोजिम साप्ताहिक तथा दैनिक मुद्दा पेशी सूचिमा चढी पेश हुन आएको प्रस्तुत मुद्दामा पुनरावेदन अदालत पाटनबाट गरेको फैसला मिले, नमिलेको सो विषयमा निर्णय गर्नु पर्ने भएको छ ।

निर्णयतर्फ विचार गर्दा निवेदकको हक भोग दर्ताको कि.नं. ७६ को जग्गामा निवेदकले घर निर्माण गरी बाँकी राखेको पश्चिमतर्फको ५ फिट जग्गा मिच्ने गरी विपक्षीले आफ्नो कि.नं. ४५ को ०-१२-०-० जग्गामध्ये पूर्व पश्चिम १३ फिट उत्तर दक्षिण ४५.१ फिट देखाई जग्गामा घर बनाउन नक्सा पास गरेकोले विपक्षी भक्तपुर नगरपालिका कार्यालयको निर्णय बदर गर्न निवेदकले उत्प्रेषण परमादेशको रिट निवेदन दायर गरी सो रिटमा निवेदनको टुङ्गो नलागेसम्म घर निर्माण कार्य शुरू नगर्नु, नगराउनु भनी विपक्षीका नाउँमा जारी भएको अन्तरिम आदेशलाई वेवास्ता गरी निर्माण कार्यलाई नरोकी जारी राखेकोले अदालतको अवहेलनामा विपक्षी तुल्सीराम हन्जु सुवाललाई सजाय गरी पाउँ भन्ने निवेदकको निवेदन माग देखिन्छ ।

भक्तपुर नगरपालिकाबाट निर्माण इजाजत प्राप्त गरे पश्चात तत्काल घरको जग र पिलर उठाई निर्माण सम्पन्न गरेको तथा अदालतबाट जारी भएको अन्तरिम आदेश तामेल भए पश्चात निर्माण कार्य यथास्थितिमा रोकी राखेको हुँदा अदालतको आदेशको अवहेलना गरेको छैन, अवहेलना गर्ने मनसाय पनि छैन भन्ने विपक्षीको लिखित जवाफ रहेको छ ।

निवेदकले यिनै विपक्षी समेत उपर चलाएको यसै लगाउको उत्प्रेषणयुक्त परमादेश रिटमा निवेदनको टुङ्गो लागेको बखत ठहरे बमोजिम हुने गरी हाल विपक्षीले कि.नं. ४५ जग्गामा घर निर्माण गर्न प्राप्त गरेको इजाजत बमोजिम निर्माण कार्य शुरु नगर्नु, नगराउनु भनी अन्तरिम आदेश जारी भई विपक्षीका नाउँमा मिति २०६९।२।२८ गते तामेल भएको देखिन्छ । विपक्षीले घर निर्माण इजाजत प्राप्त गरेपश्चात अन्तरिम आदेश तामेल भएको मितिसम्ममा घरको जग र पिलर उठाउने कार्य सम्पन्न भइसकेको तथा अन्तरिम आदेश प्राप्त गरेपछि निर्माण कार्य यथास्थितिमा राखेको भनी प्रतिवाद गरेको देखिन्छ ।

निवेदकले पुनरावेदन अदालतको जुन मिति २०६९।२।२६ गतेको आदेशको विपक्षीले अपहेलना गरेकोले सजाय गरी पाउँ भन्ने माग दावी लिएको हो सो अन्तरिम आदेश निस्किय हुने गरी पुनरावेदन अदालत पाटनले मिति २०६९।८।६ मा निवेदकले दायर गरेको उत्प्रेषण परमादेश मुद्दामा अन्तिम आदेश गरिसकेको र सो अन्तिम आदेश सदर हुने गरी आज यसै इजलासबाट सदर भएको हुनाले विपक्षीले अदालतको अवहेलना गरेको भन्न मिल्ने देखिएन ।

तसर्थ, विपक्षीले अदालतको अवहेलना गरेको भनी दावी लिई परेको निवेदन खारेज हुने ठहराई पुनरावेदन अदालत पाटनबाट मिति २०६९।८।६ मा गरेको फैसला मिलेकै देखिँदा सदर हुने ठहर्छ । पुनरावेदन जिकीर पुग्न सक्दैन । दायरीको लगत कट्टा गरी मिसिल नियमानुसार गरी बुझाई दिनु ।

न्यायाधीश

उक्त रायमा म सहमत छु ।

का.मु.प्रधान न्यायाधीश

इजलास अधिकृत- महेन्द्र प्रसाद पोखरेल

कम्प्यूटर -चन्द्रा तिमल्सेना

इति सम्बत् २०७० साल माघ ६ गते रोज २ शुभम-----